

1/2LELUJA!

Egoland the Opera

AARHUS SOMMER
OpErA

Helsingør Theater, Den Gamle By, Aarhus 2013

www.aarhus-sommeropera.dk

1/2LELUJA!

Egoland the Opera

Aarhus Sommeropera 2013

Operachef: David Riddell
Bestyrelsesformand: Leif Balzhersen
PR-koordinator: Christina Dahl
Administration: Lisbet Kristensen

TAK TIL

Den Gamle By
Den Jyske Opera
Randers Kammerorkester
Svalegangen
Centraldepotet, Skejby Sygehus

1/2LELUJA! Egoland the Opera
Forestillingsassistent: Mette Nymark
Repetitør: Thorbjørn Lund
Kostumer og scenografi er fremstillet af Svalegangen
Kostumier: Bodil Buonaventzen
Scenebygger: Christian Hagelskjær From
Programredaktion: Christina Dahl
Foto: Pernille Bering (Bering Foto)
og Christina Dahl
Tryk: MercoPrint Digital A/S 8743 2121

Aarhus Sommeropera støttes af:

1/2LELÚJA! EgoLand the Opera

Musik: John Frandsen
Libretto og visuelt koncept: Ivar Gjørup
Isenesættelse: Jan Maagaard
Musikalsk ledelse: David Riddell
Scenografi: Ivar Gjørup
Lysdesign: Rune Halkens Tønnes
Forestillingsleder: Claus Madsen

Divus Madsen: Jørn Pedersen
Vulva: Helene Gjerris
Sandra: Liv Oddveig Midtmageli
Pyskopøjten: Trine Bastrup Møller
Overlægen: Jens Krogsgaard
Super-Egon: Morten Frandsen
Gaia: Ida MacGregor
Bingo: David Elnebo Palmer

Aarhus Sommeropera vil gerne takke:
Knud Højgaards Fond
Aarhus Stiftstidendes Fond
Aage & Ulla Filtenborgs Fond af 8. november
KODA-Dramatiks dispositionsfond
Jyllands-Postens Fond
C.A.C. Fonden
Dansk Komponist Forenings Produktionspulje
KODAs Nationale Midler

samt

Aarhus Kommune
Kunstrådet

Aarhus Sommeropera støttes af:

VELKOMST

David Riddell: Aarhus Sommeropera er efterhånden blevet en institution i dansk musikliv. Det betyder dog ikke, at vi hviler på laurbærrene. Tværtimod byder vi på en varieret blanding af klassiske operaer og moderne uopførelser. Det sidste er tilfældet i år, hvor Ivar Gjørup og John Frandsen sammen har skabt 1/2LELUJA! EgoLand the Opera til Aarhus Sommeropera, og...

Divus Madsen: Halleluja!

David Riddell: Undskyld mig?

Divus Madsen: Halleluja! Ja, det da ikk for meget sagt.

David Riddell: Undskyld, hvad mener du?

Divus Madsen: Du behøvs da ikk 4 undskyldte. Det er da indlysende, at lave en opera om mig, mener jeg.

David Riddell: Hvad laver du i det hele taget her? Det her er faktisk min velkomst til publikum!

Divus Madsen: Så, så. Nu ikk knarvorn. Jeg er trods alt Gud.

David Riddell: Du er en operafigur, Divus Madsen.

Divus Madsen: Nu ikk knarvorn, sæ jeg! Jeg har faktisk haft min egen stribe siden 1984, vil jeg godt lige påpege. Den der Sommeropera kom da vist først til i 1988, ikk?

David Riddell: Men vi har vundet en Reumert!

Divus Madsen: Ja, det blir I jo ved med 4 sie.

David Riddell: Og for øvrigt har Ivar Gjørup vist også noget at skulle have sagt. Har han ikke, Madsen?

Divus Madsen: Ivar Gjørup 4 Ivar Gjørup. Jeg føler ærli talt, at tiden er inde til at være mer end streger på papir!

David Riddell: Desuden handler det altså ikke kun om dig, Divus Madsen; det handler jo også om musikken.

Divus Madsen: Ja, den passer faktisk ret godt til mig.

David Riddell: Hvad mener du med at musikken "passer ret godt til dig"? Den er skrevet af John Frandsen, en af Danmarks ypperste komponister! Hans Requiem blev kaldt for "årets musikalske begivenhed", da det blev opført tidligere i år, og hans instrumentbehandling er ganske enkelt uovertruffen. For slet ikke at tale om, at han er også komponerede operatrilogien "Tugt og utugt i mellemtiden", en af Aarhus Sommeroperas største projekter nogensinde. Den blev for øvrigt også Reumert-nomineret.

Divus Madsen: Du går ret meget op i de dersens Reumerter, gør du ikk?

David Riddell: Det er dansk kulturlivs største anerkendelse! Du godeste, hvorfor diskuterer jeg i det hele taget med dig? Du er en tegneseriefigur, Divus!

Divus Madsen: Så, så! Må vi nu få kammertonen! Hæ, hæ, hæ...

David Riddell: Meget morsomt. Nu skal du vist snart på scenen, Divus Madsen!

Divus Madsen: Ja, okæj. Ses.

1/2LELUJA!

Egoland the Opera

Handlingsreferat. Hvoraf noget giver mening, andet ikke. Men det er meningen.

1. billede: Stor Opstandelse

En gravsten vælter på kirkegården, Divus Madsen kryber med besvær op af hullet. Hans fortumlede Halleluja hører hverken af hans kone Sandra eller af Vulva, der som engel er kommet for sent til at bevidne genopstandelsen (hun tog fejl af Nordre og Vestre Kirkegård). Nu kundgør hun, at Divus Madsen er genopstanden til stor herlighed. Sandra ved ikke helt, hvad hun skal gøre, da Divus viser sig for dem - men heldigvis har hun da kaffe med til uventede gæster.

2. billede: Budskabet

Gaia spiller BINGO - et computerspil - da Sandra og Divus kommer ind. Gaia bliver imidlertid ikke særlig overrasket over genopstandelsen; hun har allerede læst det på Facebook. Den usynlige Bingo dukker op og forelsker sig i Gaia. Divus, Sandra og Gaia sætter sig for at se Nyheder.

3. billede: Sensationen

Super-Egon og Vulva - nu som tv-reporter - bringer nyheden om verdensfirmaet X-Donors mirakuløse succes. Super-Egon har Overlægen i tv-studiet for at fortælle om et medicinsk gennembrud, som har sendt X-DONORS aktier på himmelflugt. Overlægen har nemlig fundet det gen i DNA-koden, som er nøglen til at afskaffe døden. Det oprører Divus, at Overlægen endnu en gang stjæler billedet.

4. billede: Folkedybet

Efter tv-indslaget mødes Overlægen med sin kone Pyskopøjten, som har købt Bingo (Bingo ved nemlig, hvad der rører sig i Folkedybet). Bingo mimer, at Divus er genopstanden. En Katastrophe! mener både Overlægen og Pyskopøjten, der dog har en plan.

5. billede: AftenSjovet

Vulva - nu vært i AftenSjovet på TV - præsenterer Divus sammen med Sandra. Han fremfører sin Hyldest til Livet. Pyskopøjten er indkaldt som ekspert i livets bivirkninger og tilbyder professionel hjælp: De piller, som Divus nu får, og som Sandra fortæller om i sin Pillearie.

6. billede: Spam

Gaia sidder med sin iPad. Super-Egon styrer spillets gang. Gaia synger sin Arrige Arié, da hun hører, at Bingo er blevet købt af X-DONOR. Men hun må bøje sig for den moderne teknologis krav.

7. billede: Parringspillet

Super-Egon præsenterer reality-programmet SÆD + SKIK med Divus som konferencier og Sandra som dommer. Gaia, Vulva og Pyskopøjten skal dyste om Livets Mening - mand + børn. De skal vælge mellem tre mænd - Overlægen, Bingo og Super-Egon, først ved hjælp af en duftprøve og et spørgsmål, siden ved en sangkonkurrence. Da den stumme Bingo skal synge, bliver han endelig synlig for Gaia, og hun tolker ham i sang. Kærligheden sejrer. De unge afviser aftenens hovedpræmie, en sæddonation.

PAUSE

9. billede: Kloden er bankerot

Vulva læser i aviser og tidsskrifter om GØR-DET-SELV-bevægelsen – til bestyrelse for Pyskopøjten og Overlægen. Pyskopøjten får en idé: At overtage bevægelsen ved at skabe en ny verdensreligion! Super-Egon supplerer med: Og måske en lille krig.

11. billede: Ungdommen

Super-Egon går skizofrent bodsgang hos Divus. Pyskopøjten, Overlægen og Super-Egon indser, at det værste tænkelige er sket – de er ramt af klarsyn. Sandras klarsyn har smittet alle!

8. billede: Tidligere i 1/2LELUJA!

Her får vi et ultrakort resume af handlingen, der kulminerer i nyheden om, at Gaia er gravid med Bingo.

10. billede: Troens rare klenodie

Gaia og Bingo glæder sig over at mærke den lilles spark i maven. Sandra beder om hjælp; hun har vundet en kæmpegevinst, siger computeren. Pas på, siger Gaia - det er spam! Gud (Divus Madsen, altså) åbenbarer sig, med Vulva som engel/sygeplejerske. Sandra mister interessen for "Det Glædelige Budskab". De unge koncentrerer sig om den lille igen. Verden rammes af klarsyn.

12. billede: Forløsning

Det forkyndes af Vulva (en ren engel for en ren krig), at X-Donor og Phoney News fusionerer til Phoney X! Krigsspillet er sat i gang. Divus' guddommelighed fader ud, mens Super-Egon går i opløsning og Overlægen skildrer krigen med kirurgisk præcision. Gaia får veer. Divus Madsen befaler med opbud af sine sidste kræfter: Der blive lyd!

Et øje på hver finger

Der var en mand i en af Storm P.'s små historier, som gjorde indtryk på mig engang: Han led af sammenlignende billeddannelse i ubevogtede øjeblikke. Ham har jeg altid gerne villet møde. Men det er ikke lykkedes. Måske har han forladt solsystemet.

I

Det andet af de ti bud i Biblen er et forbud mod tegneserier. Du "maa ikke gjøre Dig Billeder" af nogen ting i himlen og på jorden, og for den sags skyld heller ikke under vandet.

Bortset fra en periode i 1950erne er det aldrig blevet taget helt alvorligt. Jesus omtaler det ikke, og kirkefædrene sprang det over. Det var åbenlyst for uhåndterligt.

Vi vil helst forstå det med indskrænket betydning: Du må ikke lave afgudsbilleder; men du må godt lave tegneserier. Det er en bekvem forståelse, men den er ikke rigtig: Enhver billeddannelse er afguder, Anders And en trussel mod verdensordenen. Det står i 2. Mosebog. Men den kristne verden elsker billeder, og har elsket dem, længe før den blev kristen. Så vi listede uden om det andet bud.

I begyndelsen var ordet, og ordet var hos Gud, og Gud var så betydningsfuld, at man ikke engang måtte stave til Ham. Gamle Testamente henviser til Ham i kode, som i en Skæg-og-Blå-Briller-film, 'Ham-der-I-ved-nok', 'Herren', 'J-H-V' og 'Spis denne seddel efter at have læst indholdet!'

Det siger sig selv, at en sådan Herre ikke kan tillade billeder. "No photographs, please!" Tænk, hvis oplysninger om Skaberværket faldt i de forkerte hænder. I hænderne på børn, for eksempel. Eller barnlige sjæle!

II

Men tegneren er hemmelig agent. Forklædt som menneske lusker han rundt i Skabelsen, i en fremmed magts tjeneste. Fantasiens magt. Han sender billeder i en stadig strøm til sine arbejdsgivere; med djævelsk dygtighed undgår han gang på gang afsløring og tilfangetagelse, hele tiden et skridt foran virkeligheden.

Hans billeder bringer et væld af livsvigtige oplysninger. Hans arbejdsgivere åbner hver ny sending med rystende hænder, og ser! De ser en hvid and i matrostopøj. De ser en hund, der sover til middag oppe på hundehusets tag. De ser en seksårs knægt på et flyvende tæppe med et stribet tigerdyr. Utrolige afsløringer af det liv, vi lever.

Skaberværket lækker. Hemmelighederne slipper ud.

Der er oplysninger i dette materiale, som ingen ville tro på, hvis ikke det forelå her, sort på hvidt. En mus kaster en mursten efter en kat. En lille franskmænd med vinger på hjelmen banker en romersk legion. I en stor lagerbygning ligger der penge fra gulv til loft; mangemillionæren, iført briller og gamacher, tager bad i dem. Kan det være en and? Den slags hemmeligheder afslører tegnerne for os. De går rundt i verden, bærende på deres indre spionkamera. Selv den trænede iagttager forbløffes over, hvad tegnerne kan vise os. Gud græmmes. Der er ting, Han trods alt helst vil holde for sig selv.

Spionhåndværket nyder ikke nogen stor anseelse. De mænd og kvinder, som i tusindtal arbejder med blyant, tusch og filtpen, farver og pensler, er stort set ukendte.

Enkelte er trådt frem og blevet bemærket af en større offentlighed; andre har foretrukket at optræde under et dæknavn. Tegnerne er ofte solister, spioner opererer gerne inkognito. Faget vrirler med dobbelte identiteter.

III

Der er mennesker, der vil benægte alt dette. De lever i en anden verden, den rigtige verden.

I den rigtige verden, siger de, går der ingen unge drenge rundt i plusfours og pandelok med hjerter af guld. Ingen bamse sejler sit træskib over de blå, blå bølger og får våde bukser. Den slags forekommer ikke, siger de. Sådan er verden slet ikke.

To uartige drenge kan ikke lægge dynamitstænger ned i hængeskøjlen til deres koleriske far med forhøjet blodtryk. Det slipper de ikke godt fra. Det gør han for resten heller ikke.

Dynamit dræber, og børn går i skole. Sådan er verden. Verden er virkeligheden.

I skolen lærer vi om virkeligheden. Vi lærer at læse, regne og skrive. Vi lærer, at vi ikke må begynde med 'og' efter punktum. Og vi lærer, at den der staver 'd' i 'gjort', han skal ha' sin ende smurt.

Virkeligheden sætter sig igennem. Virkeligheden har sine virkemidler. Man må tage sig selv i nakken, ellers gør læreren det.

Vi gik i skole, og tog os selv i nakken. Skolelæreren kom ind i klassen, han havde verdensordenen i sin mappe, ved siden af madpakken.

Da vi blev gamle nok, lærte vi også at tale i bisætninger, og vi vidste, at Fornuften herskede i verden. Fornuften var endnu en kodebetegnelse for 'Ham-der-I-ved-nok'.

Fornuften havde et sprog. Det var et skriftsprog fyldt med fornuftige sætninger som "Christian IV byggede Rundetårn" og "hans far var streng, men retfærdig; moderen havde en kunstnerisk åre". Vi lærte "overordnede betragtninger" - det er noget, som Fornuften sætter stor pris på.

I tegnetimerne skulle vi ikke tegne Chr. Firtal i færd med at bygge Rundetårn. Vi tegnede heller ikke overordnede betragtninger, eller bisætninger. Tegnelæreren hentede en udstoppet and inde fra Naturhistorie. Så tegnede vi en udstoppet and.

IV

Jeg var barn i 50'erne. Jeg gik i skole i Randers. Jeg lærte, at man ikke måtte indlede med 'jeg', når man skrev.

Jeg tegnede altid. De voksne så det og slog hænderne sammen og sagde, at jeg var "en hel Storm P.". Lidet anede jeg dengang, at "Storm P." var dæknavn for en af de største og dristigste agenter inden for tegnerens verdensomspændende spionagenet!

Fornuften ville gerne have et ord at skulle have sagt. Men det gad jeg ikke høre på. Jeg så og så. Jeg så Christian bygge Rundetårn, jeg så mødre med kunstneriske årer. Kødfulde husmødre, durkdrevne bønder, svenske svenskere, snothvalpe, prædikanter, folkevalgte, digterspirer, sengeforliggere, gesimser, damehatte, kæmpehøje. Verden. Jeg var solgt.

Alle tegnere ved, at vi ikke lærer at tegne ved at se på verden. Verden er en udstoppet and. Vi lærer at tegne ved at se på andre tegneres tegninger.

Vi drømmer ikke om at tegne en tommeltot, så den ligner en tommeltot. Hvis vi gjorde det, ville den jo ikke ligne en tommeltot!

Det, vi drømmer om, er at tegne en tommeltot, så den ligner vore forbilleders tommeltotter. Og så kan alle pludselig se, hvad det forestiller!

Den, der ikke forstår dette, kan kaste et blik på sin egen tommelfinger (lige meget hvilken): Sig mig, løber der en sort streg rundt langs kanten af den? Nej, vel? Se så på Bo Bojesens tommelfinger: Hvad består de af? En venlig, veltalende streg, som begiver sig af sted i en retning, slår et sving, og kommer hjem den modsatte vej.

Keine hexerei, nur en smule behændighed.

Det kaldes en konturstreg. Den såkaldte konturstreg er vores helt centrale kode. I konturstregen kan alle væsentlige oplysninger indeholdes. Verdensordenen vogter forgæves på sine hemmeligheder, et blik fra tegneren er nok: Så har han, hvad han behøver.

Tegneren går hjem til sit tegnebord. Med øvet hånd nedfælder hun eller han sin viden på papiret. Koden rundsendes til de indforståede. Modtagerne opfatter ubesværet meddelelsen; konturstregen slår til igen.

V

Konturstregen er oprindeligt udviklet af den engelske kunstner Aubrey Beardsley. Han var tuberkuløs og bøsse i 1880'erne, så verdensordenen kunne ikke lokke ham med ret meget.

Han lærte sig at bruge en tynd og afsporet streg, hvormed han forrådte det britiske imperium. Han døde ung, uden at være blevet afsløret.

Toulouse-Lautrec var så kortbenet, at han så damerne lige ind i skridtet. Denne begunstigede synsvinkel ønskede han at dele med ligesindede. Det førte ham ud i drabelige eksperimenter med konturstreger, som skulle slynge sig og skifte tykkelse undervejs, så hele verden kunne få at vide, hvor sanseligt hovedet på en kontrabas er, og benene på en cancan-danserinde.

Han var adelig, og måske kunne den franske gloire have brugt ham til et eller andet. Nu kunne han ikke marchere, og så slap vi for det. Også han døde ung, ubegrædt af fædrelandet.

Edvard Munch var nordmand og fortvivlet, en stærk kombination. Han blev en gammel mand, og lavede rørstrømske billeder af arbejdere, der skovler sne i Oslo. Men i sin ungdom undersøgte han stregens og fladens og farvens udtryksmuligheder. Der er tegning efter tegning, rækker af træsnit, sygeligt svungne linjer.

Det er besættende stof. Munch ved, hvordan menneskene fordejer sig i et sygeværk. Han bliver ved med at tegne, indtil han ved det. På alle tegningerne er der et menneske i baggrunden, som har åbnet døren ud. Som taler med nogen udenfor. Der er ingen tvivl om, at de hvisker.

Munch vidste det, og han har fortalt os det. Så nu ved vi det også.

Det var Jugendstilens tid.

VI

Samtidig kom de store fremskridt inden for trykkeskikkken. Hvad en tegner vidste, kunne hurtigt blive alles viden. Hvis de ønskede at modtage den. Og havde øjne i hovedet. Tegneserien udviklede sig. Aviserne kom ud om søndagen med særlige tillæg. Omkring århundredskiftet krævede stadig flere læsere, at søndagsaviserne gav dem tegneserier. Folk kom hviledagen i hu og læste YELLOW KID. Spionringen tog form. Skolemesteren flyttede uroligt på sig, og Gud læste i avisen, at Han var død. Ordensmagten var bekymret. Konturstregen fejrede triumfer. Søndag efter søndag. De indforståede læsere gik efter streger, fandt deres yndlingstegnere, og dechifrerende ubesværet koderne. Nye koder kunne vedtages uden håndsoprækning, og forstås, uden at skolemesteren og verdensordenen fik brug for at blande sig. Der blev indført taleboller, og tænkeditto. Tykke bogstaver, udråbstegn, fartstreger. En hat, der hang i luften over hovedet på sin forbløffede ejermand. Tegneserien blev sindbillede og lydbillede. Søndagsserierne trodsede tyngdeloven og blev en del af vor hverdag. De gale streger bredte sig fra USA til resten af verden. Ordensmagten tog sine forholdsregler. Regel nr. 1 Var: Børn og barnlige sjæle tager skade af tegneserier. Regel nr. 2 Var: Det er skadeligt at tage skade. Ingen af de to påstande kan bevises; men ordensmagten behøver heller ikke bevise noget som helst. Den har tyngdeloven på sin side.

VII

Jeg voksede op i den kolde krigs tid. Den kolde krig mellem sproget og billedet. Mellem venstre og højre hjernehalvdel. Det artige sprog, som ordner verden i begreber og bisætninger. Og billedet, der er født uartig, og buser ud med det hele på en gang. I ubevogtede øjeblikke. Men der var mange, som vogtede på billederne i min barndom. Som på en hund, der var sluppet ind i den fine stue. Billedet skulle ligge pænt, ikke tisse på gulvtæppet. Billedet skulle ikke være billede, det var for uopdraget. Billedet skulle være illustration og gå i snor. Vi koldkrigsbørn ville ikke lade os narre af illustrationernes falske idyl. Vi læste tegneserier, og fik et øje på hver finger. Det brød ordensmagten sig ikke om. To øjne ialt måtte være mere end rigeligt. Selv var ordensmagten enøjet. Og Fornuften var en skævvøjet eneherker på en fjern planet ved navn Jorden. Jeg besluttede mig for at træde i tjeneste som agent for en fremmed magt, fantasiens magt. Lidt efter lidt udviklede jeg den fornødne dobbelte identitet. Jeg udvidede mængden af forbilleder. Slagtersvenden Robert Storm Petersen frembragte sære, vilde syner under påvirkning af den norske Munch. Men siden blev han Storm P. og gik rundt med bowlerhat og merskumpibe og var hyggelig. Folk elskede ham, og anede intet om hans undergravende virksomhed. Særligt bowlerhatten var genial. Den gennemskuede de aldrig. Ovre i USA arbejdede topagenten Carl Barks, og udbredte med djævelsk dygtighed kendskabet til den virkelige and, ikke den udstoppede inde fra Naturhistorielokalet. Barks' cover var om muligt endnu mere genialt, det bestod i, at han simpelthen ikke fandtes. Disney fandtes. Arne Ungermann var bare et 'u' nede i hjørnet af en tegning. Fra det franske kom der kodenavne som Hergé og 'Morris'. Min egen camouflage blev duksedrengens, et bedrag, jeg havde held til at gennemføre i årevis: Studentereksamen, universitetseksamen i latin og græsk. Man kan roligt sige, at jeg narrede fjenden.

VIII

Nu er den kolde krig forbi. I stedet har vi fået den lunkne ufred. Det kan måske blive en ny tidsalder, hvor der lever mennesker med to hjernehalvdele. Stenalderen kan blive til hjernealder. En tid uden bål og brand og magthavere, som stjæler billedet. Glade skolemestre? Konturstreger og bisætninger? Lov og uorden? En morgen i Hjernealderen står tegneren tidligt op, førend han plejer. Han vil tage verden på sengen. Han stiller sig udenfor og ser. Sproget er endnu ikke mødt, verden har ikke fået tøj på. Ordet har sovet over sig. Ingenting har navne. Det er den endelige afsløring: Som at se Gud nøgen. No photographs, please!

Operaens rum

Mellem opera og tegneserie

Af John Frandsen og Christina Dahl

Tegneseriens rum har altid været det tilsyneladende hemmelige, afgrænset af tegneserierudens fire vægge. Men kun tilsyneladende; helt fra tegneseriens barndom som avisstribe har dens hovedintention (og dens eksistensberettigelse) været at inddrage læseren i en fælles overenskomst: Man kan sige noget afgørende om verden i fire ruder og nogle talebobler.

Fra drengeværelset til universitetet

Uden for avisverdenen udgjorde de tegnede striber et rum, som i mange år mest blev beboet af drengerøve - i alle aldre. Men først og fremmest af vaskeægte drengebørn, som fascineret stod foran købmandens reoler og forsøgte at vælge mellem Superman og Sølvpilen, mellem Kapow! og Ugh! Det var en hemmelig verden, som mødre såvel som akademikere kun havde en overbærende hovedrystelse til overs for. Det var hverken kunstnerisk eller opbyggeligt, så meget kunne alle parter blive enige om.

Men uden for akademikernes (og mødrenes) opmærksomhed skete der ting og sager i tegneserieverdenen. Will Eisner brød ud af sit noire-univers og genskabte i mageløse, næsten tavse billeder sin barndoms New York - og Art Spiegelmann skabte Holocaustberetningen Maus, der om noget nedbrød murene mellem parnasset og tegneseriefolket. For lidt bedre at kunne sluge den kamel kalder akademikere genren for "graphic novels"; det grimme ord "tegneserie" bruger man ikke i de kredse. Tegneserien er blevet stueren, en del af det gode, akademiske selskab.

Det er tegneserien imidlertid ligeglad med. Fuldstændig uden at kere sig om det fine selskabs godkendelse fortsætter den med at præsentere verden af i dag - i tre-fire tegnede ruder. Tankevækkende, samfundsrevsende eller bare morsom: Tegneserier kan få os til at se verden med helt nye øjne.

Tegneseriens pagt: Med åbne arme

Den gode stribe slutter en pagt med læseren og indvier os i en hemmelighed, som de uindviiede ikke kender: Clark Kent har en anden identitet, Gary Larsons køer holder kæft, når der kommer en bil forbi, og Stoffer bliver slap og forvandles til et udstoppet tøjdyr, når Mor kigger på. Men læseren, den indviiede, ved, at der ligger en helt anden verden bag; at nørden er en superhelt, at køerne er sarkastiske kommentatorer af vores daglige liv, og at Stoffer er en antiautoritær hellraiser.

Ivar Gjørup taler om serieskaberne som hemmelig agent. Det er imidlertid en hemmelig agent, som gladeligt vil have selskab. Tegneserien er således et lukket rum, som generøst inviterer Gud og hvermand indenfor. Det eneste, man har brug for, er en basal forståelse af nogle grundlæggende spilleregler: Når tøjdyret ser sådan her ud, er det bare et tøjdyr; når der kommer en bil, er en ko bare en ko og kan ikke tale. Og de spilleregler forstår læseren umiddelbart.

Operaens pagt: Den indforståede fortælling

Det samme gælder til en vis grad for operaen: Publikum er så hjertens velkomne til at komme ind i den mørke sal, denne

kunststarts legeplads. Men i modsætning til de let afkodelige tegneserieregler skal man have nogle grundregler på plads for at få fuldt udbytte af operaoplevelsen. Fortællemåden i opera rummer indlysende urimeligheder; her er ingen talebobler med "Kapow!" Effekterne bliver i stedet varetaget fra orkestergraven, og tekst og musik indgår i et symbiotisk forhold, hvor musikken kan være lige så talende som teksten.

En anden indforståethed er tekstens beskaffenhed. Dømmer man en operas libretto ud fra litteraturens kvalitetskriterier, så falder den sørgeligt igennem. Men det skal man faktisk slet ikke, for en komponist stiller andre krav til en tekst end en romanlæser: "En libretto, selv til en af de store operaer, er ikke nødvendigvis i sig selv interessant litteratur," fortæller operaens komponist John Frandsen. "Teksten bliver først interessant, når musikken kommer oveni - og senere instruktionen." Faktisk kan en librettos kvalitet netop ligge i, at den lævner plads til komponisten: "Librettoen komprimerer figurerne til det næsten todimensionale, og så er det musikken, instruktionen og scenografiens opgave at vide dem ud igen, uddybe og nuancere dem, sådan at de ord, der isoleret virker flade og forenklede, pludselig igen bliver dybe sandheder."

"Al opera rummer et betydeligt mål af stilisering. Det er operaens væsen - figurerne fungerer bedst, hvis de får lov at slippe realiteternes verden og løfte sig op i mytens."

Handlingen: Mellem tekst, musik og billeder

Ligesom tegneserien er et møde mellem billede og ord, således er operaen et møde mellem ord og musik. Dertil kommer (naturligvis!) den sceniske opsætning, og her har tegneserieforlægget til årets sommeropera en stor betydning for det visuelle udtryk.

Titlen er 1/2LELUJA!; rigtig hel-leluja bliver det nemlig aldrig. Undertitlen er EgoLand the Opera, for der er naturligvis tale om en udløber/afhopper fra Ivar Gjørups stribe EgoLand.

1/2LELUJA! handler for så vidt ikke om noget. Der er ingen fortløbende fortælling, der fører os fra kamp til sejr, fra konflikt til løsning. Der er tolv billeder - som tolv striber af en tegneserie. Tegneseriens æstetik går således igen i operaen. Hvert billede tegner et øjebliksbillede - en situation, der spidder nogle af tidens trends og buzzwords. Men lagt i forlængelse af hinanden danner de enkelte billeder måske alligevel en slags mønster.

Det handler rigtig meget om Sandheden. Med stort S. Og om retten til at definere den. Hver af EgoLands figurer har sin sandhed, og de skiftende billeder udlever (og udleverer) på skift disse forskellige bud på Meningen Med Det Hele. Fra Super-Egons iscenesatte realityshow i slutningen af 1. akt til

Sandras Klarsyn, der bryder afgørende igennem og smitter alt og alle som en virus hen mod operaens slutning.

Forestillingens ramme er GENOPSTANDELSEN. Og kampen om, hvem der kan tage æren af dette mirakel. Vi har et stort behov for at inddæmme det ubegribelige, og vi bruger mange ord og megen energi (og fører mange krige, desværre!) i bestræbelsen på at vinde gehør for netop VORES tro. Hvis operaen har en pointe (HVIS den overhovedet har en pointe...) så er det måske den, at livets mirakel slet ikke handler om, hvad der sker efter døden. Livets virkelige mirakel åbenbarer sig i operaens slutning...

Personerne: Larger than life

Der er flere lighedstegn mellem opera og tegneserie, end man lige skulle tro. Begge medier er de store sandheders tumleplads; både opera- og tegneseriefigurer skal kunne udtrykke store sandheder i ganske få sætninger, som når tegneren med 3-4 billeder skal fortælle en hel historie. Eller når kærlighedshistorien med få replikker skal sættes på plads i operaen. Også operaen er nemlig en er en knap og koncentreret udtryksform, hvor Meget Bliver Ståvet Med Stort: Livet, Døden og ikke mindst Kærligheden. Operaens væsen er at fortælle på et mytologisk, almengyldigt plan. Ligesom tegneserien vender den ryggen til realismen og fungerer på sine egne vilkår.

“Operaens væsen er at fortælle på et mytologisk, almengyldigt plan.”

Operafigurerne hang til at Tale Med Stort betyder imidlertid ikke, at de er unuancerede. Der er en nær sammenhæng mellem figur og replik; det betyder noget, om det er Divus eller Sandra, som siger noget. Både i sriben og i operaen. I sriben bliver sammenhængen illustreret visuelt (taleboblernes betydning), mens den bliver illustreret gennem musikken i en opera. I 1/2LELUJA! bruger komponisten dog ikke de klassiske ledemotiver à la Wagner. John Frandsen bruger snarere et klangligt univers, hvor en gentagelse af en klang står for noget bestemt.

1/2LELUJA! udspiller sig vistnok på det psykiatriske hospital, hvor Overlægen og Pyskopøjten er konge og dronning. De repræsenterer således Magten og Æren og Sandheden. Overlægen hylder Naturvidenskaben i nærmest fundamentalistisk grad, mens Pyskopøjten snarere bekender sig til en tro på Den Lægelige (Kvindelige?) Omsorg. Divus Madsen (som før var død, men nu er opstanden til stor herlighed) er indlagt med storhedsvanvid. Han har skabt Himlen og Jorden og Livet og Latteren - og har til enhver tid sit helt eget, alternative bud på Sandheden. Hans kone Sandra følger ham trofast. Hun er ikke en kvinde af store ord. Til gengæld lider hun af en sygdom, der i vores verden er meget alvorlig: hun har Klarsyn. Overlægen vil vel nærmest karakterisere det som en avanceret form for autisme og/eller depression. Under særlige omstændigheder kan hendes Klarsyn ligefrem udarte sig smitsomt. Super-Egon er forestillingens dynamo. Omstillingsparat til det yderste, opportunist til fingerspidserne. Skifter identitet efter behov og synspunkt efter behag. Hvor andre har et visitkort, er han den, der har tyve. Spindoktor, brugtogsforhandler, mediekonge, IT-ekspert, trendspotter... Overlægen kalder ham skizofren. Vulva er urkvinden. En voldsom, irrationel kraft, som ubesværet udfylder sine roller, lige fra Englen i Det Høje til Studieværtinden i AftenSjovet. Hun er hæmningsløs og

energisk - og somme tider lidt af en man-eater. Overlægen vil nok karakterisere hendes adfærd som noget, der tenderer Borderline.

Og midt i dette Tilværelsens Galehus prøver de unge elskende, Gaia og Bingo så at finde en vej. Vil det lykkes?? Vi ved det ærlig talt ikke.

1/2LELUJA! Den mekaniske legetøjsbutik
Betragter vi de store klassiske operaer, så er de (i hvert fald for manges vedkommende) kendetegnet ved en nærmest skamløs umiddelbarhed i forhold til den historie, den myte, de fortæller. Al opera rummer et betydeligt mål af stilisering. Det er operaens væsen - figurerne fungerer bedst, hvis de får lov at slippe realiteternes verden og løfte sig op i mytens. Således også i EGOLAND. Men her får stiliseringen en ekstra tand: hvor mange operaer dyrker de store følelser og de voldsomme, ekstreme livskonflikter, der er aftenens forestilling meget mere som en mekanisk legetøjsbutik. Fortælleformen er mere i familie med dukketeater og gøglertradition end med det store klassiske drama. Her er ingen Tosca med følelserne uden på tøjet; men her er skarpskårne, todimensionale tegneseriefigurer, der behandler tilværelsens store spørgsmål med en respektløs ligefremhed. Lidt som i den klassiske italienske commedia dell'arte, hvor Pierrot, Kaptainen, Pantalone, Harlekin og Columbine udstiller menneskets dårskab på arketypisk - og som regel komisk karikeret - vis.

Og ligesom i pantomimen har vi også her på scenen to unge elskende. I gamle dage hed de ofte Flavio og Flamina - hos os hedder de Gaia og Bingo. Og de er de eneste roller, der efter traditionen er forsynet med følelser. De repræsenterer det håb, som mennesket altid har måttet klynge sig til: at den unge, uspolerede generation vil formå at skabe en bedre og lykkeligere verden, end den, alle vi gamle og gråhårede har sat over styr...

Reality-opera

Operaens virkelighed har traditionelt været det netop ikke-virkelige (eller måske snarere over-virkelige): De storslåede kærlighedshistorier, de religiøse fortællinger og de historiske dramaer. I 1/2LELUJA! kommer vi imidlertid helt ned på jorden. Som komponist arbejder John Frandsen med modsætningen mellem den fortalte historie og operaens form: "Jeg mener, man må gå en af to veje. Enten overgiver man sig til operaens mytiske natur og siger: så er det myten, jeg fortæller - eller også vælger man at sige: der er en indbygget kontrast her, et sammenstød mellem at fortælle en konkret, genkendelig nede-på-jorden historie og samtidig gøre den til en myte.

Det ligger til mig at vælge en strategi, der ikke 'bliver i myten', men dyrker videre på sammenstødet mellem fortælleformer. Det sammenstød er vildt interessant! Og for mig er humor en uundværlig del af tilværelsen, noget jeg hele tiden inspireres af og får ideer ud fra. Humor åbner mine øjne mere, end seriøst teater undertiden gør. Mennesket behøver det komiske til at forsones sig med virkeligheden."

Ligesom med tegneserien er operaen således en kunstart, som kan sige noget stort med små virkemidler - eller omvendt! Og netop når denne balance lykkes, får man publikum i tale, med en tilpas dosis alvor og en tilpas dosis humor. Operaens lukkede rum er således måske slet ikke så lukket endda, men byder akademikere, mødre og drengebørn indenfor. Ligesom tegneserien. Det er reality-opera i ordets egentlige forstand: Opera i virkeligheden, på virkelighedens præmisser. 1/2LELUJA!

DAVID RIDDELL
DIRIGENT

David Riddell, dirigent, er født i Elgin, Skotland. Han studerede musik på St. Andrews Universitet og Edinburgh Universitet samt direktion på Guildhall School of Music and Drama i London.

Han er i dag bosiddende i Danmark, hvor han er kunstnerisk leder og chefdirigent for Randers Kammerorkester samt

kunstnerisk leder af Aarhus Sommeropera.

Han har dirigeret opførelser af Madama Butterfly, La Cenorentola, La Perichole, Paganini, Farinelli, The Pirates of Penzance, Orphée aux enfers og Candide på Den jyske Opera, såvel som mange koncerter med Sjællands, Aarhus, Odense, Aalborg og Sønderjyllands Symfoniorkestre samt Danmarks Radios Underholdningsorkestre. Han har dirigeret flere radioudsendelser med forskellige orkestre og TV-optagelser af Don Giovanni og Farinelli for Danmarks Radio.

På Aarhus Sommeropera har han dirigeret The Rape of Lucretia, The Turn of the Screw, Albert Herring, Don Giovanni, Il Barbiere di Siviglia, Don Pasquale, L'elisir d'amore, La Clemenza di Tito, Falstaff, Die Entführung aus dem Serail, Le Nozze di Figaro, Mozart og Salieri, Eriks Bachs Olympias Hævn og Korus' Kabaret, John Frandsens Tugt og Utugt i Mellemtiden, Andy Papes Kærlighedens Dampe og Svend Hvidtfeldts Edens Gave. Under hans ledelse er Aarhus Sommeropera blevet Reumert-nomineret i kategorien bedste opera fire gange, og har vundet Reumerten en gang.

I Storbritannien har David Riddell blandt andet dirigeret La Forza del Destino på Scottish Opera, uopførelsen af The Standard Bearer på The Royal Opera, Covent Garden, Eugene Onegin på English Touring Opera, Mozart og Salieri på Royal Scottish Academy of Music og L'Histoire du Soldat på The Little Angel Theatre Company i Londons West End, samt koncerter med en af Storbritanniens bedste kammerorkestre, The Northern Sinfonia. Han har ligeledes dirigeret i Tyskland, Frankrig, Syrien, Kina, Norge, Sverige og Rusland, og har for nyligt haft stor succes i Italien med en opførelse af Duruflés Rekviem med Nova Amadeus Orchestra i Rom.

David Riddell er endvidere aktiv som komponist og arrangør og har undervist på The University of St. Andrews, Guildhall School of Music, Det Kgl. Danske Musikkonservatorium, Nordjysk Musikkonservatorium og Operaakademiet.

Sammen med Randers Kammerorkester har David Riddell indspillet flere cd'er, og han har foretaget en række indspilninger i den omfattende Lumbye-produktion med Tivolis Symfoniorkestre.

JAN MAAGAARD
INSTRUKTØR

Jan Maagaard er født i 1945 i Odense. Han har iscenesat en lang række forestillinger inden for skuespil, opera, ballet og teater - blandt andet Det Kongelige Teater, Den Anden Opera, Odense Teater, Aarhus Teater, Aalborg Teater, Dramaten, Stockholm Stadsteater, Det Norske Teater, Den Nationale Scene i Bergen, Staatstheater Wiesbaden og Theater Freiburg. På Den Jyske Opera har han instrueret Jeppe på Bjerget, Figaros bryllup samt Simsalabad (en co-produktion med Den Anden Opera). Han har desuden virket som både kunstnerisk leder i Stockholm og fra 1996-2001 som viceskuespilchef på Det Kongelige Teater. Han er dedikeret pædagog og har undervist instruktører, scenografer og skuespillere på blandt andet Statens Teaterskole, Skuespillerskolen ved Aarhus Teater, Odense Teaters Elevskole samt Teaterhögskolan og Dramatiska Institutet i Stockholm. Siden 1991 har han desuden undervist operasangere på Operaakademiet i København. Han har også oversat både skuespil og musicals. I 2006 overtog han formandsposten for Det Københavnske Teatersamarbejde. Jan Maagaards 6 timer lange opsætning af Eugene O'Neills "Sælsomt Mellemspil" fik i 2000 en Reumert som årets forestilling. Samme år modtog han selv De Danske Teaterkritikers ærespris Teaterkatten.

IVAR GJØRUP
LIBRETTO OG VISUELT
KONCEPT

Ivar Gjørup (1945) er nysproglig student fra Randers Statsskole i 1964.

Han blev cand.mag. i klassisk filologi fra Aarhus Universitet i 1977, og har i en årrække været ansat som gymnasielehrer ved Aarhus Katedralskole.

Gennem halvfjerdsene og ind i firserne leverede Ivar Gjørup illustrationer til forskellige forlag og udgav selv et par skolebøger i latin. I sommeren

1984 viste han sine udkast til serien "Egoland" til dagbladet Information, hvor serien begyndte i august samme år. I efteråret 1986 købte Politiken den, og der optrådte den dagligt frem til Divus Madsens død i 2009. Serien er foreløbig udgivet i 25 hæfter og 3 bøger. Han blev i maj 2010 kåret til Bedste Danske Tegneserieskaber på KOMIKS.DK.

Han har skrevet og fået opført et par skuespil, "Forældre er ikke hvad de har været" og "Et Liv for Guder", som blev opført af Filuren i Århus i 1992 og 1996, samt en H.C. Andersen-koncert i Oslo 2005 med musik af John Frandsen. Deres kirkeopera Undermålerne blev godt modtaget i 2001 og turnerede de følgende år til kirker rundt om i landet. I 1992 kom Divus & Sandra også ud som frimærke.

Ivar Gjørup færdiggør i disse måneder en bog om den græske digter og tænker Platon, fra tegnebordet til skrivebordet og tilbage igen: Han tegner, til han segner.

JOHN FRANDSEN
KOMPONIST

John Frandsen (1956) er komponist, organist og dirigent. Han tog hovedfagseksamen i musik fra Aarhus Universitet 1982, Kirkemusikalsk diplomseksamen fra Det Jyske Musikkonservatorium i 1983 og diplomseksamen i komposition sammesteds 1985 med Hans Abrahamsen og Karl Aage Rasmussen som lærere. I årene 1991-1994 studerede han direktion

ved Det Kgl. Danske Musikkonservatorium.

Frandsen har været lærer ved Musikvidenskabeligt Institut på Århus Universitet, Det Jyske Musikkonservatorium og Det Fynske Musikkonservatorium. Sideløbende har han udnyttet sin organistuddannelse i forskellige kirker. Han har været dirigent for Cantilena Koret og for Århus Amts Ungdomssymfoniorkester, og er medstifter af kammerkoret Convivium. Han har og har haft en lang række tillidsposter i musiklivet, herunder formand for Dansk Komponist Forening, medlem af Statens Kunsthøjesterets tonekunstvalg og præsident for Nordisk Komponistråd.

Som mangeårig kordirigent har John Frandsen et tæt forhold til vokalmusik, som er fyldigt repræsenteret i hans værklister. Derudover har Frandsens virke som organist (siden 1995 ved Stavnsholt Kirken i Farum) naturligt ledt ham til en stor produktion af liturgisk musik; på dette område har Frandsen markeret sig som en af sin generations betydeligste skikkelser i dansk musik.

Hans instrumentale værker er især karakteriseret ved en kærlighed til det melodiske element. Han leger desuden ofte med musikalske traditioner og stilarter, hvilket skaber en flertydig karakter i det musikalske udtryk. Det gælder eksempelvis for hans variationer over Disney-sangen "When you wish upon a star".

John Frandsen er en veletableret musikdramatiker – ikke mindst i sommeroperaregi. Allerede i 1995 opførte musikteatret Undergrunden hans opera Amalie (om Amalie Skram). I 1997 havde han premiere på Dronning Boudicca. I 1998 påbegyndte han operatrilogien over Svend Åge Madsens Tugt og Utugt i Mellemtiden på Aarhus Sommeropera, iscenesat af Kasper Holten og Niels Pihl. Og i 2003 havde hans symfoniske opera I-K-O-N premiere på Det Kgl. Teater. I 1998 skrev han musikken til Svend Åge Madsens Tugt og Utugt i Mellemtiden på Aarhus Sommeropera, iscenesat af Kasper Holten.

Den 5. april 2013 blev Frandsens halvanden time lange Requiem uropført i DR Koncerthuset af DR SymfoniOrkestret, DR Koncertkoret og DR PigeKoret samt sangsolisterne Sine Bundgaard, Andrea Pellegrini, Peter Lodahl og Teitur. Værket er tilegnet ofre for massakren på Utøya i 2011. DR kaldte uropførelsen "årets største begivenhed inden for dansk klassisk musik".

JØRN PEDERSEN
DIVUS MADSEN

Jørn Pedersen er uddannet ved Operaakademiet ved Det Kgl. Teater og ved Det Jyske Musikkonservatorium samt Aarhus Universitet.

Han debuterede i 1993 som Rigoletto på Den Jyske Opera, og har siden da optrådt talrige gange der, blandt andet som Don Giovanni, Figaro i Figaros Bryllup og Nick Shadow i Lastens Vej, Falstaff, Eugen Onegin, Tonio i Bajadser, Alfio i Cavalleria Rusticana og Dr. Bartholo i Barberen. Rigoletto har han desuden sunget ved en koncertopførelse med DR UnderholdningsOrkestret - og siden igen 2007 på DJO.

Med Marco i Giannis Schicchi i 1987 medregnet fejrede Jørn Pedersen i sæson 2012-13 25 års jubilæum på Den Jyske Opera, i titelrollen som Figaro – og i rolledebut som Scarpia i Tosca.

Sideløbende med de mange roller på Den Jyske Opera har Jørn Pedersen været gæst på scener i ind- og udland med engagementer på blandt andet Det Kongelige Teater, hvor han har sunget bla. Escamillo i Carmen og Germont i La Traviata.

På Det Ny Teater har han sunget Dr. Falke og Eisenstein i Flagermusen og Grev Danilo i Den glade enke. Titelrollen i Phantom of the Opera har han sunget ikke mindre end 60 gange samme sted.

Endelig er Jørn Pedersen aktiv som koncertsanger, og har optrådt med de danske orkestre i såvel de store oratorier som nytårskonserter med mere. Senest som Jesus i Johannespassionen med Københavns drengekore og i Beethovens 9. symfoni i Borås i Sverige.

På Aarhus Sommeropera har Jørn Pedersen tidligere sunget Thomas Ardt i Tugt og Utugt i Mellemtiden og Falstaff i Verdis Falstaff.

**HELENE GJERRIS
VULVA**

Helene Gjerris er uddannet på Det Kgl. Danske Musikkonservatorium i København og på École Philippe Gaulier i London, og debuterede i 1997. På Det Kongelige Teater, Den Jyske Opera og Århus Sommeropera har hun sunget klassiske operapartier som Carmen, Askepot og Cherubino og i udlandet har man kunnet høre hende i operaer af

Händel, Monteverdi og Cavalli. Hun har været solist med landets symfoniorkestre i oratorier af Bach og Händel. Helene Gjerris er dybt involveret i den moderne kompositionsmusik, og adskillige værker er skrevet specielt til hende. I 1992 var hun med til at stifte Figura Ensemble, som gennem årene har arbejdet på at udvikle musikteater, kammeropera og koncertformater. Helene Gjerris har indspillet en lang række cd'er med musik af danske komponister, hvor Per Nørgårds musik har en særlig fremtrædende plads.

Siden 2006 har hun udvidet sit koncertrepertoire med kabaretsange fra mellemkrigstidens Berlin. Helene Gjerris har modtaget Aksel Schiøtz Prisen, Gladsaxe Musikpris, Musikantmelderringens Kunstnerpris, Dansk Tonekunstner Forenings hæderspris, Reumert Talentprisen og Tæga Brandts Rejselegat. Hun har siden 2010 været professor på Syddansk Musikkonservatorium og Skuespillerskole i Odense og siden 2009 adjunkt på Det Kgl. Danske Musikkonservatorium i København.

**LIV ODDVEIG
MIDTMAGELI
SANDRA**

Liv har blandt andet sunget Rosina i Barberen i Sevilla, Carmen, Musetta i La Bohème, Arminda i La finta Giardinera og Hans i Hans og Grethe. På Sommeroperaen har Liv tidligere medvirket i Tugt og Utugt I, II og III (John Frandsen), Soapera (Peter Bruun), Figaros Bryllup (Mozart) og Corus Kabaret (Erik Bach).

Liv har også medvirket i Odense Internationale Musikteaters meget roste forestillinger Memory og Modellen. Af kommende engagementer kan nævnes: Foråret 2014: Rosina i Barberen på Den Ny Opera i Esbjerg og Folketeateret i København, og i 2015 Esther Rosenberg (historien om Julius og Esther Rosenberg) i en nyskrevet opera af Joakim Holbæk, også på Den Ny Opera. Sammen med sin faste pianist gennem flere år, Ingo Schausser, har Liv markeret sig som liedsanger både herhjemme og i udlandet. I dette efterår indspiller de en cd med Edvard Grieg, Reynaldo Hahn, Brahms og Manuel de Falla.

**TRINE BASTRUP MØLLER
PYSKOPØTEN**

Trine er uddannet på operaskolen ved Royal Academy of Music og National Opera Studio, London, og DKDM's Solistklasse (2007). Hun debuterede på Det Kgl. Opera i 2008 i Monteverdis Poppeas Kroning, en præstation, der vandt hende Reumerts Talentpris. Af andre roller sammesteds kan nævnes Cherubino i Mozarts Figaros Bryllup, Rosmira i Händels Partenope og Olga i Tchaikowskys Eugen Onegin. Hun har også sunget Angelina i Rossinis Askepot og Idamante i Mozarts Idomeneo (Tiroler Landestheater, Innsbruck), Ramiro (Den ny Opera, Esbjerg) og Rosina i Rossinis Barberen i Sevilla (Den Jyske Opera). Hun fik sin tyske debut på Oper Leipzig som Olga i Eugen Onegin. Trine har optrådt ved koncerter med de fleste af de danske orkestre, senest med Concerto Copenhagen og Sønderjyllands Symfoniorkester. Trine er aktiv liedsanger, og har med pianisten Julie Andkjær Olsen udviklet en ny dramatiseret og formidlende liedkoncertform. Det er bl.a. blevet til de anmelderroste forestillinger 'Hængende Haver' med musik af Schönberg og 'Winterreise', bygget op om Schuberts liedcyklus. Trine har blandt andet modtaget Elisabeth Dons mindelegat, Ålborg

**JENS KROGSGAARD
OVERLÆGEN**

Jens Krogsgaard debuterede i 2002 med stor succes på Det Kgl. Teater som Captain Vere i Billy Budd af Britten. Rollen indbragte ham en Reumert-nominering i 2003 som Årets Sanger samt Operaens Venners Hæderspris. Han hovedrolledebuterede på Den Jyske Opera (DJO) i 1996 som Tom Rakewell i Lastens Vej af Stravinsky, og var i perioden 1999 – 2007 fastansat som solist samme sted. På DJO har han blandt andet sunget: Lensky, Peter Grimes, Hoffmann, Florestan og Max. I 2004 var han idemand og iscenesætter på forestillingen LiedTeater Digteren og Døden på DJO.

Jens Krogsgaard har været medlem af Aarhus Kommunes Kunstråd fra 2008 til 2013, det sidste år som formand. I 2008 tog han en Mastergrad i Elite Sangpædagogik fra Det Kgl. Danske Musikkonservatorium, hvor han underviser i hovedfaget sang.

I 2006 sang han i Rostock Tristan ved en koncertopførelse af 2. akt af Wagners Tristan og Isolde og i 2010 Siegmund ved koncertopførelser af 1. akt af Die Walküre i Greifswald og Stralsund.

På Aarhus Sommeropera har han blandt andet sunget Titus i La Clemenza di Tito af Mozart og Einvald Deyk i Tugt og Utugt af John Frandsen.

Medvirkende

MORTEN GROVE FRANDSEN SUPER-EGON

Morten Grove Frandsen (f. 1987) studerer på operaakademiet ved sangprofessor Kirsten Buhl Møller.

I 2009 vandt han 1. pris ved sangkonkurrencen "Unge sangere" i Ikast. Samme år vandt han "Den Jyske Operas talentpris".

1/2LELUJA! EgoLand the Opera er Mortens debut på Aarhus Sommeropera.

Derudover er Morten en etableret liedsanger i København og omegn.

IDA MACGREGOR GAIA

Ida MacGregor afsluttede i år sin kandidatuddannelse fra Syddansk Musikkonservatorium og Skuespillerskole i Odense med topkarakter. Under sin uddannelse studerede Ida hos prof. Helene Gjerris og Bente Vist. Ud over sin danske eksamen har hun desuden en eksamen som sangpædagog fra Musikhögskolan Ingesund i Sverige.

Det stod tidligt klart, at Ida havde talent for at synge. Allerede som barn debuterede hun således som en af brødrene i Andrew Lloyd Webbers og Tim Rices musical Joseph and the Amazing Technicolor Dreamcoat i sin hjemby uden for Helsingborg, Sverige.

I løbet af sin tid i Odense har Ida sunget en stor mængde ny musik og derigennem opdaget en ny passion inden for den klassiske musik. Rollen som Gaia bliver Idas debut i operasammenhæng, men tidligere har hun flittigt optrådt rundt omkring i kirker i det sydlige Sverige, både som solist og i forskellige kammermusikalske konstellationer.

I sommeren 2012 modtog Ida et stipendium fra Syddansk Musikkonservatorium og Skuespillerskole i Odense til et sommerkursus i Sussex, England. Kurset havde fokus på barokmusik, og her fik Ida chancen for at musicere sammen med unge begavede klassiske musikere fra alle verdenshjørner.

DAVID ELNEBO POLMER BINGO

Elev på Skuespilleruddannelsen ved Aarhus Teater 2011 – 2015. David medvirkede i foråret 2013 i forestillingen "Bygning 4-7-12" på Svallegangen. Han har tidligere medvirket i blandt andet "Blodbryllup" og "De tre musketerer" på Gladsaxe Teater, "Sound of music" på Det Ny Teater og "I tilfælde af" på Bådteatret. David har desuden en baggrund som danser, og er uddannet ved Stepz Dansestudie i København.

METTE NYMARK INSTRUKTØRASSISTENT

Mette startede som frivillig på Aarhus Sommeropera under Edens Gave i 2006 og Ballade i Barberskum i 2007. Siden har Mette assisteret på flere af Sommeroperaens produktioner: Soapera i 2009, Figaros Bryllup i 2010, Korus' Kabaret i 2011 og Così fan Tutte i 2012. Mette har desuden været regissør på forestillingen Bygning 4-7-12 i 2013 på Teatret Svallegangen, forestillingsleder og instruktørassistent på operaforestillingerne Grandtanten og Natkløkken af Den Rullende Opera i 2013, instruktørassistent på forestillingerne Besættelse i 2011 og Fanø i 2012 på Teatret Svallegangen, samt på crossover-forestillingen Rjete#2 i 2011 på Entréscenen og på genopsættelsen på Den Fynske Opera i 2012.

RUNE HALKEN TØNNES LYSDESIGN

Rune Halken Tønnes har siden 1998 haft opgaver på Aarhus Sommeropera, blandt andet Tugt og utugt i mellemtiden, Titus, Korus' Kabaret og Così fan tutte. Han har været tilknyttet flere danske teatre, blandt andet gennem en årrække Den Jyske Opera. Modtog Backstageprisen i 2000.

IVAR GJÖRUP 2013